

Kostama
8.3.2021

Ympäristö- ja työ- ja elinkeinoministeriölle

Viite: Lausuntopyyntö 8.2.2021 VN/13551/2019

Valtioneuvoston periaatepäättös kiertotalouden strategisesta ohjelmasta

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksemme ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Lähtökohdista

ET:n mielestä valtioneuvoston periaatepäättös kiertotalouden strategisesta ohjelmasta on pääpiirteissään onnistunut ja tarpeellinen yhteenveto tavoitteista, toimenpiteistä ja resurssoinnista kiertotalouden edistämiseksi yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla.

Energia-alalla kiertotalous on jo osa nykyisiä toimintamalleja kuten esimerkiksi hukkalämpöjen ja teollisuuden sivuvirtojen hyödyntäminen energian tuotannossa tai puunpolton tuhkien käyttäminen metsälannoituksessa. Toimiva kiertotalousyhteiskunta ja -järjestelmä edellyttävät kuitenkin eri toimialojen ja toimijoiden entistä tiiviimpää yhteistyötä ja kytkentää toisiinsa. Vuonna 2020 valmistuneet elinkeinoelämän vähähiilisyystiekartat antoivat tähän suuntaviivoja esittäessään laajan joukon kiertotaloustoimenpiteitä. Teknologinen kehitys ja digitalisaatio mahdollistavat jatkossa entistä laajemmin myös sektori-integraation eli sähkö-, lämmitys-, jäähdytys- ja liikenneratkaisujen kytkeytymisen toisiinsa ja teollisuuden eri toimialoihin.

Energia-ala toimii osana muiden toimialojen kiertotalousmalleja ja on kiertotalousyhteiskunnan mahdollistaja.

Tavoitteista

Periaatepäättöksen tavoitteissa todetaan, että "uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö voi kasvaa siten, että kotimaan primääriraaka-aineiden kokonaiskulutus ei 2035 ylitä vuoden 2015 tasoa. Vientituotteiden valmistukseen käytetyt luonnonvarat eivät kuulu tavoitteen piiriin."

ET:n käsityksen mukaan em. linjauksen tulee tarkoittaa myös sitä, että metsäenergian käytölle ei aseteta ylärajaa. Fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käyttöä korvattaessa on energian tuotannossa voitava hyödyntää kestävän metsänhoidon tähteitä ja metsäteollisuuden sivuvirtoja ilman tarpeettomia rajoituksia jonkun tietyn vuoden käytön perusteella. Asia tulee varmistaa valmisteilla olevassa kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa sekä päivitettävässä biotalousstrategiassa.

Toimenpiteistä

Kiertotalouden kannusteista keskeisenä ET pitää tutkimus-, kehitys- ja innovaatio- rahoituspanoksen vahvistamista ja suuntaamista vähähiilisyttä edistäviin tuotanto ja materiaaliteknologioihin. Erityisen tarpeellisenä pidämme periaatepäätöksen tavoin TK&I-panoksen suuntaamista hiilidioksidin talteenottoon ja käyttöön. On selvää, että teknologisia nieluja tarvitaan luonnon nielujen ohella hiilineutraaliuden tavoitevuoden 2035 jälkeen hiilinegatiivisuutta tavoiteltaessa.

Verotuksen keinoja kiertotalouden edistämiseksi pohdittaessa vaikutusarvioiden tulee olla laaja-alaisia ja toisten maiden kokemukset erityisesti ns. pisteverojen osalta tulee ottaa kattavasti huomioon. Veroratkaisujen sijaan ET kannustaa selvittämään tarkasti energiatehokkuuden edistämisessä tunnustetusti onnistuneen toimenpiteen, vapaaehtoisten energiatehokkuussopimusten, käyttöönottoa myös kiertotalouden edistämisessä.

Myös yksityisen ja julkisen sektorin solmimilla green deal -sopimuksilla voidaan edistää kiertotaloutta. Esimerkiksi ET ja sen jätteen energiasisältöä hyödyntävät jäsenyritykset yhdessä laajemminkin jätealan toimijoiden sekä ympäristöministeriön kanssa selvittävät parhaillaan mahdollisuuksia solmia green deal koko jätteenketjun päästöjen vähentämiseksi.

EU:n kestävän rahoituksen taksonomian hyödyntäminen kiertotaloutta tukevien hankkeiden rahoittamisessa on perusteltua edellyttäen, että taksonomia-asetuksen soveltamiseen liittyvät ongelmakohdat (esim. bioenergia ja jätteen energiahyödyntäminen) saadaan ratkaistua.

Lisätiedot: johtaja Jari Kostama, 050 3011 870, jari.kostama@energia.fi

Ystävällisin terveisin,

ENERGiateollisuus RY